

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/99/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313212076
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8313212076.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, proti odporkyňi: S. D., bytom J. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Občianskeho združenia Slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, Skalica, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1.448,50 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15C/123/2013-47 zo dňa 14.01.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1. stupňa.

Navrhovateľ n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol.

Uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi - Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10. Skalica, trovy konania vo výške 158,36 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vyslovil, že odporcovi nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 497 Obchodného zákonníka, §§ 100 ods. 1, 2; 101; 112; 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že v prejednávanej veci mal listinnými dôkazmi za preukázané, že medzi účastníkmi konania existoval zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ schválil odporcovi revolvingový úver. V dôsledku porušenia povinností zo strany odporcu sa záväzok odporcu stal podľa úverových podmienok platných u navrhovateľa splatným. Na túto skutočnosť bol odporca upozornený listom zo dňa 09.05.2010.

Na základe tvrdenia samotného navrhovateľa v jeho návrhu na začatie konania odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške žalovanej sumy 1.448,50 Eur dňa 17.06.2010. Tento deň bol úver poskytnutý odporcovi zosplatnený a od uvedeného dňa navrhovateľ uplatňoval aj úrok z omeškania.

Súd sa prednostne musel zaoberať námietkou premlčania uplatneného nároku, ktorú vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu. Všeobecná premlčacia doba je v dĺžke tri roky a objektívny začiatok jej plynutia nastáva dňom, keď sa právo môže vykonať prvý raz, a teda keď je právo žalovateľné a môže sa uplatniť na súde.

V predmetnej veci navrhovateľ mohol svoje právo uplatniť na súde po zosplatnení celého úveru, teda 18.06.2010. V deň podania návrhu na začatie konania, teda 21.08.2013, už premlčacia lehota uplynula.

Návrh voči odporcovi bol podaný po uplynutí premlčacej doby. Vedľajší účastník na strane odporcu sa premlčania dovoľával.

Preto súd prvého stupňa návrhu nevyhovel a zamietol ho.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Neúspešného navrhovateľa zaviazal na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva na strane vedľajšieho účastníka. Jeho trovy konania pozostávajú len z trov právneho zastúpenia vo výške 158,36 Eur za dva úkony právnej služby po 71,37 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) a dva režijné paušály po 7,81 Eur.

Navrhovateľovi uložil zaplatiť priznané trovy v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Odporcovi, aj keď bol vo veci úspešný, súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal, z dôvodu, že na jeho strane žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ.

Namietal zákonnosť a správnosť postupu súdu, ktorý pri posúdení námietky premlčania vychádzal z 3-ročnej premlčacej lehoty. Súd prvého stupňa svoj záver, pre ktorý neaplikoval úpravu premlčania podľa Obchodného zákonníka, neodôvodnil. Zmluva o úvere, a teda aj zmluva o revolvingovom úvere č. 8300018718 je tzv. absolútnym obchodom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), čo okrem iného znamená aj to, že úprava Obchodného zákonníka sa použije vždy, ibaže je niektorá otázka v ňom neupravená alebo osobitný predpis obsahuje samostatnú úpravu na ochranu spotrebiteľa výhodnejšie. obchodný zákonník upravuje premlčanie komplexne. Súčasne úprava premlčania v Občianskom zákonníku nie je právnou úpravou určenou na ochranu spotrebiteľa. V Obchodnom zákonníku je presne stanovené, ktoré z jeho ustanovení sa na takýto vzťah s účastňou spotrebiteľa nemôžu použiť (§ 340a ods. 4, § 340b ods. 5, § 369c), resp. upravujú obmedzenie pre ich použitie (§ 369 ods. 3). Úprava premlčania tu nepatrí. Z textu Obchodného zákonníka a zvolenej legislatívno - technickej úpravy je nesporné, že obchodnoprávna úprava premlčania a jej použitie vo vzťahu dodávateľ - spotrebiteľ nie je vylúčená. Je prípustná. Uvedený záver vyplýva aj z logického výkladu spotrebiteľského práva a podstaty právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Právna úprava premlčania voči obidvom stranám právneho vzťahu musí pôsobiť rovnako. Nemôže a nie je rozhodujúce pre aplikáciu Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka, či osobou zaviazanou plniť nárok je spotrebiteľ alebo dodávateľ. Aj prípadná úvaha a tvrdenie o tom, že občianskoprávna úprava premlčania je pre spotrebiteľa výhodnejšia, vychádza len zo zdanlivého a predčasného záveru a platí iba pre prípad, ak spotrebiteľ vystupuje v postavení dlžníka,

Ak by bol v postavení veriteľského subjektu, potom by preňho táto úprava žiadnu výhodu nepriniesla, ale naopak, bola by nevýhodnejšia - zdanlivá výhoda použitia občianskoprávnej úpravy premlčania oproti obchodnoprávnej úprave sa prejaví ako nevýhoda vtedy, ak dôjde napr. k uznaniu dlhu dlžníkom. Podľa predpisov občianskeho práva je v takom prípade premlčacia doba 10 rokov, podľa predpisov obchodnoprávných je jej dĺžka 4 roky. To znamená, že v prípade uznania záväzku 4-ročná lehota ani nemusí byť celá vyčerpaná. Z ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. z ustanovenia § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka vyplýva, že v prospech spotrebiteľa sa v prípade pochybností má vykladať len obsah zmluvy, nie právna úprava. Vyplýva to aj z toho, že výklad zákona musí vzhľadom na požiadavku predvídateľnosti jeho výkladu a aplikácie ako imanentného znaku právneho štátu, byť rovnaký. Konajúci súd nezákonne rozhodol, keď dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku. Súd mal vychádzať zo 4-ročnej premlčacej doby. Rozhodnutie súdu neobstojí a nárok uplatnený navrhovateľom nie je premlčaný. Navrhovateľovi bola tiež odňatá možnosť konať pred súdom, kedy o vznesenej námietke premlčania nebol informovaný a nemohol sa s ňou vopred oboznámiť.

Odvolanie navrhovateľa smerovalo aj proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

V odvolaní namietal, že výrok týkajúci sa trov vedľajšieho účastníka je v rozpore s úpravou vedľajšieho účastníctva a s úpravou náhrady trov konania. Náhrada trov konania sa spravuje primárne zásadou úspechu. Z hľadiska výsledku konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiadny vzťah (z právneho predpisu nevyplýva žiadny spôsob usporiadania vzťahov medzi navrhovateľom alebo odporcom a vedľajším účastníkom), teda z rozhodnutia o veci samej mu neplynie žiadne právo či nárok, ani nie je a nebol povinným na plnenie spoločne s odporcom. Ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. veta prvá neznamená vytvorenie ďalšieho plnohodnotného účastníka v konaní, ale predstavuje len právny rámec postavenia vedľajšieho účastníka z hľadiska dôvodu, pre ktorý tento vstupuje do konania. Na základe ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. nie je možné aplikovať zásadu úspechu v tomto konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, lebo ten vo veci samej úspech alebo neúspech nemal. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je v rozpore s dobrými mravmi.

Na základe uvedeného navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa a odporcu zaviazá na zaplatenie žalovanej povinnosti a na náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľa, alternatívne aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa ani vedľajší účastník sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a uznesenie, spolu s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 27.04.2015 a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd na doplnenie uvádza:

Medzi účastníkmi daného právneho vzťahu, t. j. navrhovateľom a odporkyňou ide nepochybne o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy. Preto sa vždy použijú ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, a to bez ohľadu na to, podľa akého zákona bola spotrebiteľská zmluva uzavretá a zároveň bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa

jedná o tzv. absolútny obchod. Preto tu právne nemá význam ani skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. Uvedené ustanovenia sa totiž požijú vždy, ak ide o spotrebiteľský právny vzťah medzi spotrebiteľom - dlžníkom a veriteľom - dodávateľom. Ustanovenia o spotrebiteľských právnych vzťahoch v zákone o spotrebiteľských zmluvách a v Občianskom zákonníku sú kogentnými právnymi normami, ktoré nie je možné zmeniť dohodou zmluvných strán a ani inak. Okrem toho sú normy spotrebiteľského práva špeciálnymi ustanoveniami aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a tu sa stále uplatní zásada, že sa použije špeciálna právna úprava pred všeobecnou, t.j. *lex specialis derogat lex generalis*. Preto niet zákonného dôvodu aplikovať vo vzťahu k otázke premlčania Obchodný zákonník. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu, teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Premlčacia doba je preto v súlade s ust. § 101 Občianskeho zákonníka 3-ročná, a táto navrhovateľovi na uplatnenie práva na súde márne uplynula tak, ako to konštatoval súd prvého stupňa, t. j. dňa 18.06.2013.

Uvedené dáva odpoveď na odvoláciu námietku navrhovateľa, že otázku premlčania je potrebné posudzovať podľa relevantných ustanovení Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ vzhľadom na vnesenú námietku premlčania premlčanie posudzoval podľa ustanovení §§ 100 a 101 Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu k odvolacej námietke navrhovateľa, že aj prípadná úvaha a tvrdenie o tom, že občianskoprávna úprava premlčania je pre spotrebiteľa výhodnejšia, vychádza len zo zdanlivého a predčasného záveru a platí iba pre prípad, ak spotrebiteľ vystupuje v postavení dlžníka a ak by bol v postavení veriteľského subjektu, potom by preňho táto úprava žiadnu výhodu nepriniesla, ale naopak, bola by nevýhodnejšia, odvolací sud konštatuje nedôvodnosť tejto odvolacej námietky.

Nepochybne právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka nie je v danej veci len výhodná len zdanlivo, a to vzhľadom na dĺžku premlčacej doby, ktorú stanovujú tieto právne predpisy (Občiansky zákonník 3 roky a Obchodný zákonník 4 roky).

Pokiaľ ide o potencionálnu situáciu v prípade uznania záväzku, na ktorú navrhovateľ v odvolaní poukazoval, odvolací súd konštatuje, že ide o čisto hypotetickú úvahu. Takáto situácia v danom prípade nenastala, a preto nebol dôvod sa ňou zaoberať.

K poukazu navrhovateľa na ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka a k námietke navrhovateľa, že v prospech spotrebiteľa sa v prípade pochybností má vykladať len obsah zmluvy, nie právna úprava, odvolací súd konštatuje nedôvodnosť tejto odvolacej námietky. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom (§ 52 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa rozhodol v súlade so zákonom, keď premlčanie nároku navrhovateľa posudzoval podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a vychádzal z 3-ročnej premlčacej doby.

Za stavu, že odporkyňa mala uhradiť sumu neuhradených splátok dňa 17.06.2010, čo uviedol sám navrhovateľ v návrhu na začatie konania, 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku navrhovateľovi márne uplynula dňa 18.06.2013 a keďže návrh na začatie konania bol na súd podaný až dňa 21.08.2013, je nárok navrhovateľa premlčaný.

Z odvolania navrhovateľa vyplýva, že toto smeruje proti rozsudku ako celku.

Preto sa odvolací súd zaoberal aj vecnou správnosťou výroku o trovách konania, pričom zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne.

Súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 158,36 Eur.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd konštatuje, že právne postavenie vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní, teda procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka sú v Občianskom súdnom poriadku upravené v ustanoveniach § 93, § 153d, § 201. Z týchto ustanovení je zrejmé, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania, s výnimkou konania o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je), alebo ak ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Ustanovenie § 93 ods. 4 priznáva vedľajšiemu účastníkovi rovnaké práva a povinnosti aké má účastník. V konaní však koná iba sám za seba, pričom ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po zvážení všetkých okolností.

Novela Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 384/2008 Z. z. s účinnosťou od 15. októbra 2008 zakotvila do § 93 nový odsek 2, podľa ktorého ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom poznámka 10a k tomuto ustanoveniu uvádza ako príklady týchto osobitných predpisov Obchodný zákonník, antidiskriminačný zákon, zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

K tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba. Sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 507/2007 Z.z. na ochranu spotrebiteľa. Do konania môže v zmysle ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. Podľa odseku 4 citovaného zákonného ustanovenia má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, avšak koná iba sám za seba.

V prípade, ak sa združenie zamerané na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako vedľajší účastník a nechá sa v konaní zastupovať advokátom, má zásadne právo aj na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou takýmto zástupcom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, resp. neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Trovy konania v tomto zmysle je potrebné považovať vždy za účelné.

Možno nepochybne skonštatovať, že v dôsledku úspešnej námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom bol na navrhovateľ v konaní neúspešným, preto podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku odporkyňa mala v konaní plný úspech.

Trovy konania si odporkyňa neuplatnila, ale trovy konania si vyčíslil vedľajší účastník na strane odporkyne, preto bolo správne, ak ich súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi aj priznal. Súd prvého stupňa správne vyčíslil aj výšku priznaných trov konania na strane vedľajšieho účastníka pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia. Všetky účtované a priznané trovy konania boli účelné. Čo

sa týka ich správneho výpočtu, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa čo do výroku, ktorým boli priznané trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi, s čím sa v plnom rozsahu stotožňuje.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní neúspešný navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.